

Yirmi Dokuzuncu Mektup'ta Ayasofya Camii misal olarak verilmektedir. Bunun hususî bir sebebi veya hikmeti var mıdır?

"Hubb-u cah hissi eğer susturulmazsa ve izale edilmezse, yüzünü başka cihete çevirmek lâzımdır. Şöyle ki:"

"Sevab-ı uhrevî için, dualarını kazanmak niyetiyle ve hizmetin hüsn-ü tesiri noktasında, gelecek temsildeki sırra binaen, belki o hissin meşru bir ciheti bulunur. Meselâ, Ayasofya Camii, ehl-i fazl ve kemalden mübarek ve muhterem zatlarla dolu olduğu bir zamanda, tek tük, sofada ve kapıda haylâz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup camiin pencerelerinin üstünde ve yakınında ecnebîlerin eğlence-perest seyircileri bulunsa, bir adam o cami içine girip ve o cemaat içine dahil olsa; eğer güzel bir sadâ ile, şirin bir tarzda, Kur'ân'dan bir aşir okusa, o vakit binler ehl-i hakikatin nazarları ona döner, hüsn-ü teveccühle, mânevî bir dua ile o adama bir sevap kazandırır. Yalnız haylâz çocukların ve serseri mülhidler ve tek tük ecnebîlerin hoşuna gitmeyecek."

"Eğer o mübarek camiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit, süflî ve edepsizce fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırarsa, rakedip zıplasa, o vakit o haylâz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyâta teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslâmiyetin kusurunu görmeye mütelezziz olan ecnebîlerin istihzâkârâne tebessümlerini celb edecek. Fakat umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından bir nazar-ı nefret ve tahkir celb edecektir. Esfel-i sâfilîne sukut derecesinde nazarlarında alçak görünecektir."(1)

Temsildeki Ayasofya Camii bir hakikatin akla yaklaştırılmasında sadece bir teşbihtir. Temsilin akışı noktasında Ayasofya Camii'ne hususî bir mâna yüklenmiyor. Lakin "*Neden diğer meşhur camiiler değil de Ayasofya Camii misal olarak tercih ediliyor?*" denilirse, onun hususi bir sebebi vardır ve o da şudur:

Malum olduğu üzere Ayasofya Camii Türkiye'de İslam'ın şevket ve kararlılığının bir timsali ve şiarıdır. İslam düşmanları bu hakikati iyi bildikleri için, Ayasofya'yı cami olmaktan çıkarılmasını istiyorlar. Üstad Hazretleri de Ayasofya Camii'nin cami olarak kalması ve Türkiye'de İslam'ın timsali olmasını istiyor. Bu sebeple Ayasofya

Camii'ne ayrı bir alâka ve teveccüh buyuruyor.

Bir diğerk mânası ise, Ayasofya câmi' olarak kalacak, başta Fatih Sultan Mehmed'in ruhaniyeti olmak üzere bütün Müslümanlar memnun olacak veya câmi olmaktan çıkarılarak Avrupa-perestlerin teveccühü kazanılacak ve Müslümanlar mahzun olacaktı.

Allah'a sonsuz şükürler olsun ki; fethin sembolü, İslam'ın ve cihadın nişanı, şanlı ecdadımızın yadigârı, kahraman ve necip milletin ebedî medar-ı iftiharî olan Ayasofya'nın zincirleri kırıldı, 86 yıllık esareti sona erdi ve yeniden dirildi. Yüce Allah'a sonsuz şükürler olsun. Rabbimiz emeği geçen herkesten razı olsun.

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Dokuzuncu Mektup, Altıncı Risale.](#)